

YTTRANDE

2021-05-10

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt

Svar på inbjudan att lämna synpunkter på Europeiska kommissionens förslag om ett nytt direktiv om hållbarhetsrapportering (Ju2021/01682)

Bokföringsnämnden (BFN) har fått ovannämnda inbjudan att lämna synpunkter.

Allmänt

EU har åtagit sig att uppnå klimatneutralitet senast till år 2050. Europeiska rådet uppmanade år 2019 rådet och kommissionen att påskynda arbetet med de processer och verktyg som ska införas för en omställning till ett klimatneutralt EU. I kommissionens meddelande samma år om en europeisk grön giv presenteras en rad politiska initiativ som ska hjälpa EU att uppnå sitt mål. Dessa lagstiftningsinitiativ och andra initiativ som har föreslagits av kommissionen inom ramen för den europeiska gröna given kommer att diskuteras av rådet.

Det nu föreliggande förslaget behöver ses i ljuset av den övergripande politiska överenskommelsen inom EU. Det innebär att regler om hållbarhetsrapportering behöver koppla till redan överenskomna åtgärder, såsom EU:s taxonomi för hållbara investeringar och EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar. Reglerna behöver också i övrigt vara utformade så att den övergripande politiska målsättningen kan uppfyllas. Ett sätt att åstadkomma det är att den hållbarhetsinformation som lämnas i företagens års- och koncernredovisningar bidrar till att pengar från kreditgivare och investerare kommer att slussas till hållbara ekonomiska aktiviteter.

Givet dessa förutsättningar är BFN positivt inställd till förslagen på ett övergripande plan. Vid utformningen av direktivet behöver en lämplig balans hittas mellan att tillgodose EU:s åtaganden och företagens förutsättningar att tillämpa reglerna, bl.a. i ljuset av den övriga internationella utvecklingen på området. Det bör vara en tydlig ambition att uppnå en internationell harmonisering.

Företag som omfattas av förslaget

Nyttan av lagstiftningsåtgärder behöver balanseras mot kostnaden att tillämpa dem. Det innebär bl.a. att den information som lämnas tillgodoser syftet med bestämmelserna. Det

behöver alltså göras en avvägning mellan vem som ska tillämpa reglerna och reglernas innehåll.

En utmaning med förslaget är att direktivet anger vilka företag som ska redovisa hållbarhetsinformation medan reglernas sakliga innehåll till stor del kommer att beslutas i ett annat sammanhang genom förslag på standarder från EFRAG till kommissionen. Det innebär att medlemsstaterna antingen behöver fatta beslut om tillämpningsområdet utan att kunna förutse effekterna av det eller säkerställa att medlemsstaterna i ett senare skede har möjlighet att påverka utformningen av standarderna med utgångspunkt i det beslutade tillämpningsområdet.

Förutsättningarna talar i någon mån för att antalet tillämpande företag i ett första steg begränsas i förhållande till kommissionens förslag eller att direktivet på ett övervägt sätt definierar ramarna för den delegerade beslutanderätt som överförs till kommissionen.

Antagande av standarder för hållbarhetsrapportering

Kommissionens förslag innebär att en övergripande ram om vad som ska rapporteras ställs upp i direktivet. Inom denna ram ska kommissionen, enligt en viss procedur, anta delegerade akter inom områdena miljö, sociala aspekter samt företagsstyrning.

Av förslaget följer att de standarder som tas fram ska säkerställa att efterfrågad information uppfyller vissa kvalitativa krav. Mot bakgrund av att kommissionens förslag innebär att hållbarhetsinformation kommer att integreras i företagens års- och koncernredovisningar uppkommer fråga om varför de kvalitativa förutsättningarna för att anta en delegerad akt inom hållbarhetsområdet skiljer sig från de förutsättningar som gäller för antagande av redovisningsstandarder i övrigt (IFRS).

Vissa frågor om hur rapporteringen ska upprättas

Förslaget innebär att möjligheten att lämna en separat hållbarhetsrapport tas bort. Samtidigt kan det antas att de nya reglerna leder till att rapporteringen kommer att vara omfattande. Det är många företag som redan i dag väljer att lämna en separat rapport bl.a. av det skälet. Det bör övervägas om en sådan lösning kan rymmas inom den systematik som föreslås i övrigt.

Enligt förslaget är ett dotterföretag undantaget från kravet på hållbarhetsrapportering om det omfattas av koncernens hållbarhetsrapport. I sådana fall ska dotterföretaget publicera hållbarhetsrapporten för koncernen tillsammans med sin årsredovisning. Det bör övervägas om det räcker att dotterföretaget lämnar en hänvisning till koncernens hållbarhetsrapport i förvaltningsberättelsen.

Det föreslås vidare att en medlemsstat ska ha möjlighet att införa ett krav på att hållbarhetsrapporten för den koncern i vilken ett undantaget dotterföretag ingår ska översättas till medlemsstatens språk. Det bör diskuteras om denna möjlighet för medlemsstaterna är proportionerlig.

Ett tillkommande krav på rapportering gäller information om immateriella resurser. Regler om redovisning av immateriella tillgångar finns i dag när det gäller den finansiella rapporteringen. Under diskussionerna i rådet bör det ägnas uppmärksamhet åt de gränsdragningsproblem som kan uppstå när det gäller skillnaden mellan begreppet immateriella resurser och begreppet immateriella tillgångar.

Granskning av hållbarhetsinformation

BFN har granskat förslaget med utgångspunkt i myndighetens ansvarsområde och lämnar inga synpunkter på kommissionens förslag när det gäller granskning av hållbarhetsinformation.

Hur rapportering görs tillgänglig

I dag ska emittenter som har värdepapper noterade på en reglerad marknad inom EU rapportera enligt ett enhetligt elektroniskt rapporteringsformat (ESEF). Dessa företag tillämpar IFRS.

Kommissionens förslag innebär att alla företag som ska upprätta hållbarhetsrapportering ska presentera denna i ett enhetligt elektroniskt rapporteringsformat.

Genom förslaget utvidgas skyldigheten för bl.a. stora onoterade företag att rapportera i enhetligt elektroniskt rapporteringsformat även till att gälla års- och koncernredovisningen i övrigt. Skyldigheten ska fullgöras genom tillämpning av regler på förordningsnivå.

Syftet med rapportering enligt ESEF är att information ska göras tillgänglig för investerare och tillsynsmyndigheter. En förutsättning för dessa parter intresse för den finansiella informationen är att det rapporterade företagets aktier eller andra finansiella instrument är föremål för handel. Genom förslaget kommer rapporteringskravet även att omfatta företag utan den förutsättningen. Syftet med det utvidgade rapporteringskravet framstår i denna del som oklart.

Flera av de företag som omfattas av det utvidgade kravet på hållbarhetsrapportering upprättar sin finansiella rapportering på grundval av nationell rätt i stället för IFRS. Såvitt gäller företag som tillämpar nationell rätt som grundar sig på redovisningsdirektivet saknas för närvarande ett enhetligt elektroniskt format inom EU. Det bör klargöras hur detta format ska utformas i ljuset av att medlemsstaterna har genomfört redovisningsdirektivet på olika sätt och i olika grad utnyttjade de valmöjligheter som finns i direktivet respektive i IAS-förordningen. Det bör också klargöras att kommissionens förslag inte försvårar eller förhindrar de nationella initiativ som redan har tagits när det gäller att offentliggöra års- och koncernredovisningar elektroniskt.

Detta svar har beslutats av BFN:s kanslichef.

Stefan Pärnhem
kanslichef